

Використовуючи методику «ХТО ВИ: «КАПІТАН»? «КЕРМОВИЙ»? «ПАСАЖИР»?», визначте, яку «роль» ви безпосередньо відіграєте в цьому житті. Іншими словами, хто ви: «капітан»? «кермовий»? «пасажир»?

Методичні рекомендації

1. Професіоналізм і компетентність керівника. Розкриваючи це питання, покажіть, що одним з істотних завдань сучасної психології є дослідження проблем становлення й розвитку людини як професіонала в управлінській діяльності. Охарактеризуйте роль керівника в управлінській системі у ХХ ст. і сьогодні. Покажіть, які вміння вимагається від сучасного керівника. Опишіть, у яких основних іпостасях виступає сучасний керівник. Назвіть низку відмінних рис ефективного керівника. Дайте визначення терміна «професіоналізм діяльності».

2. Визначення поняття «керівник». Дайте визначення поняття «керівник». Охарактеризуйте керівника як суб'єкта управління, як центральну і ключову фігуру в системі організаційних відносин. Проаналізуйте існуючі в сучасній літературі підходи щодо визначення поняття «керівник». Доведіть, що саме керівник уносить порядок і логіку в діяльність розрізнених індивідів, об'єднуючи їх у групу чи організацію для досягнення спільних цілей, вирішення поставлених завдань. Назвіть відмінності, які є між лідерством і керівництвом.

3. Основні функції управлінської діяльності. Розглядаючи це питання, охарактеризуйте основні психологічні особливості управлінської діяльності. Дайте визначення, що таке функції управління, оскільки в них зливаються воедино принципи, методи і сам зміст управлінської діяльності. Зробіть класифікацію функцій управління.

4. Основні теорії лідерства. Охарактеризуйте основні теорії лідерства. Такі, як теорія рис (харизматична), ситуаційна теорія, синтетична концепція лідерства. О. Н. Євтушенко

5. Підходи до визначення професійно важливих якостей керівника. Назвіть існуючі підходи до визначення професійно важливих якостей керівника, завдяки яким досягається максимальна ефективність спільної діяльності. Опишіть основні якості керівника, які найчастіше зустрічаються в різних авторів, такі, як інтелект, ініціативність та ділова активність, упевненість у собі, так званий «фактор гелікоптера», або здатність підніматися над дрібницями й сприймати ситуацію в більш широкому контексті. Ключові поняття: професіоналізм, компетентність, професіоналізм діяльності,

керівник, лідерство, керівництво, функції управління, функція планування, теорія рис (харизматична), ситуаційна теорія, синтетична концепція лідерства, інтелект, ініціативність, ділова активність, упевненість у собі.

Література

1. Заикин В. Г. Менеджер: психологические секреты профессии / В. Г. Заикин, А. П. Чернышев. – М., 1992. – 165 с.
2. Ібрагімова І. Питання іміджу в державному управлінні / І. Ібрагімова // Вісник УАДУ при Президенті України. – 2003. – №3 – С. 99–105.
3. Ильин Г. Л. Психология и работа с кадрами // Психологический журнал / Г. Л. Ильин, А. В. Филиппов. – 1986. – Т. 7. – № 5. – С. 95–101.
4. Кричевский Р. Л. Если Вы – руководитель. Элементы психологии менеджмента в повседневной работе / Р. Л. Кричевский. – М. : Дело, 1996. – 381 с.
5. Савельева В. С. Методика дослідження рольової поведінки керівників. Проблеми загальної та педагогічної психології : зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / В. С. Савельева. – К. : 2003. – Т. 5. Ч. 1. – С. 208–214.
6. Серьогін С. Формування якостей керівника у державному управлінні / С. Серьогін, Н. Гончарук // Вісник УАДУ при Президенті України. – 2003. – № 3. – С. 137–146
7. Синягин Ю. В. Руководитель организации и его команда (теоретическая модель) / Ю. В. Синягин. – М., 1996. – 216 с.